

AT&ITIS

*mėnesinis
mokslėvių laikraštis*

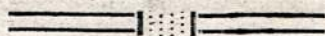

1-sis sąsiuvinis

Sausio mėn. 1920 metų.

T U R I N Y S.

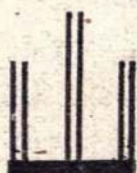
<i>Redakcijos žodis</i>	- - - - -	3
<i>B-nio Tikslas kelias (eilės)</i>	- - - - -	7
<i>Baikščio Bėga dienos... (eilės)</i>	- - - - -	8
<i>Ilgesio Krišes kareivis (eilės)</i>	- - - - -	8
<i>Ilgesio Mirtis (eilės)</i>	- - - - -	9
<i>Kraujo Putos Didžio keršto geismas kilo... (eilės)</i>	- - - - -	10
<i>Tyrų Duktės Dainiaus žodis... (eilės)</i>	- - - - -	10
<i>Beržo Širdelės Lietuvaitės Malda (eilės)</i>	- - - - -	11
<i>St. Tautiečio Del Tėvynės</i>	- - - - -	11
<i>Sermėgio Ar tu girdėjai?</i>	- - - - -	14
<i>Sermėgio Lietuvos ateitininkų konferencija Kaune XII. 29-31 d.d. 19 m.</i>		15
<i>G. Taučiaus Visuomenės darbo metodai (Užbaiga)</i>	- - - - -	19
<i>Raštai: Aušrinė, Varpas, Veja</i>	- - - - -	24
<i>Iš moksleivinių gyvenimo: Mariampolė, Skuodas, Mariampolė, Berlinas</i>		28
<i>Sveikinimas</i>	- - - - -	32
<i>Pranešimas</i>	- - - - -	32

A T E I T I S

Mėnesinis Moksleivių laikraštis.

Dešimtieji, 1920 metai.

K A U N A S,
„Sviesos“ spaustuvė, D. Vilniaus g. 34.
1920.

Fr. Jurek.

8862

Redakcijos žodis.

**Draugai ir
Draugės, mūsų
sukaktuvės!**

Prieš dešimtį metų ateitininkų darbuotė dar sapnų ir svajonių srity tebebuvo. Tiesa, ateitininkų dabar skelbiamieji obalsiai taip seni, kaip sena žmonija ir kaip sena krikščionių tikyba. Tačiau prieš dešimtį metų tie obalsiai veik visiems mūsų pasauliniams inteligentams ir, žinoma, veik visiems aukštesniųjų gimnazijų klasių ir universitetų moksleiviams atrodė arba tiek tuščiai skambą, kad net neverta jais sau galva kvaršinti, arba normaliam visuomenės ar pavienių asmenų gyvenimui tiek kenksmingi, kad su jais būtinai reikia kovoti. Vieni tokių mūsų inteligentų ir moksleivių, vadinami idealistai, kūrė savo tautiečių inteligentų ir neinteligentų tarpe prieštikybinių, anot jų „antiklerikalinių“, organizacijų, kiti dalyvaudavo kitataučių prieštikybinuose susivienijimuose ir iš jų išėjo skelbė „laisvą“ mintį saviesiems, pagaliaus kitų idealas buvo linksmintis — užti, užti ir linksmintis, visame kame taikinant stabmeldžių „carpe diem“. Tokie, kaip pastarieji, baigę mokslą dažniausia vesdavo kitatautes ar kitatikes ir radę svetimame krašte šiltą vietelę pamiršdavo visa, kas sava. Ir tik nedidelis būrelis teatsirasdavo tokių, kurie spiesdavosi aplink didesnius ar mažesnius darbuotojus tautybės dirvoje.

Taip dalykai atrodė, žinoma, daugiausia spaudos uždraudimo metu, mūsų laikraščiams ir knygoms Prūsijoje ir Amerikoje teišeinant. Nekiek tepagerėjo dalykai spaudą atgavus. Jau galima buvo spėlioti, kad štai praėjus pora dešimčių metų ir veik visa mūsų inteligentija, dievotų motinų išauginta ir sunkiai tėvų arba giminių katalikų sutauptu skatiku mokslus išėjusi, greitai laiku stos į kovą su savo tėvų tikyba, juolabiau, kad jau baigusieji mokslus griebėsi varyti prieštikybinės akcijos net ir jaunesniųjų moksleivių tarpe.

Kaikurie neskaitlingų inteligentų katalikų jau net

buvo bepradeda abejoti, ar beištengsime išsiauklėti katalikiškos pasaulinės inteligentijos — jie net rankas buvo nuleidę, juolabiau, kad ir rūsų mokykla tam pataikavo ir gerą dirvą rengė.

Bet tuomi tarpu pati moksleivija parodė, kad ji nors paviršium ir atrodo krikščionybei priešinga, tačiau dar daug brangaus dvasios turto savyje slepia. Kuomet kaikurie inteligentai katalikai jau pradeda rankas nuleisti, mūsų jaunuoliai, išsisklaidę po aukštąsias ir vidurines Rūsų ir Europos mokyklas, pradeda išsyk nedrąsiais laiškais, vėliaus gi daugiau drąsos įgyję ir suvažiavimuose kelti klausimų, ar ne laikas būtų rimtai pažvelgti į pamirštąją tikybą ir ten, jos turtynuose, skurdžiai dvasiai peno pajieškoti. Išsyk susirinkimai - suvažiavimai neskaitlingi, juose tik artimesnieji tedalyvauja, mintys nedrąsiai reiškiamos. Bet po metų, po kitų drąsos kas kart daugiau įgyjama, kol galų gale, nustačius tikybinio savo draugų moksleivių gaivinimo planą, nutariama leisti laikraštis „Ateitis“.

1911 - ais metais sausio mėnesį pasirodo pirmasis „Ateities“ sąsiuvinis. Laikraštis su savo obalsiu „V i s a a t n a u j i n t i K r i s t u j e“ greit įgyja simpatijos moksleivių ir šiaip jau inteligentų tarpe, katalikiškoji moksleivija pradeda spiestis į kuopas, kurių nariai nuo savo organo savaimė gauna ateitininkų vardą. Iki didžiojo pasaulio karo ateitininkų judėjimas juo tolyn, juo daugiau tvirtėja, kol karo aplinkybėms verčiant didžiajai moksleivijos daliai išsikėlus į Rusus, taip sutvirtėja, kad ateitininkų skaičius sykiu su Lietuvoje likusiais, arti poros tukstančių pasiekia!

Nustebo mūsų visuomenė, nustebo senesnieji mūsų visuomenės darbuotojai katalikai, pamatę mūsų moksleiviją dar toli gražu esant nuo žlugimo Kristaus Bažnyčios. Priešingai, kiekvienas ar katalikas, ar „pirmeivis“, ar net bolševikas pamatė mūsų katalikiškąją moksleiviją tokia sudarant jėgą, su kuria visiems reikia rimtai skaitytis.

Taip, trumpai suglaudus, atrodo mus praeitis. Draugai ir Draugės be abejonės ras joje daug sau nesuprantamo. Bet, kad kiekviena smulkmena suprasti, reikia anų laikų gyvenimas gyventi. Mes, gi perjauni esame, kad taip galėtų buti.

Šiandieną mes aiškiai matome, kad ateitininkų judėjimas yra atlikęs milžinišką darbą krikščioniškosios visuomenės darbuotės srityje. Iš ateitininkų tarpo jau turime netik gabių visuomenės darbuotojų, bet taipogi gabių mokslininkų. Kai kurie ateitininkų sendraugių net mūsų ministerių kabinetuose žymių vietų yra užėmę.

Ir mūsų organas „Ateitis“ šiandien žengia nebe pirmuosius tik ką pradedančio vaikščioti kūdykio, bet subrendusio žingsnius. „Ateitis“ pirmuoju šių metų sausiu pradeda dešimtuosius savo gyvenimo metus. Tiesa, didžiojo karo metu penktais gyvavimo metais balandžio mėnesy 1915 metų „Ateitis“ buvo priversta sustotiėjusi. Tačiau gyvenimas statė savo reikalavimų ir sekančiais t. y. 1916 metais liepos mėnesy „Ateitis“ vėl atgijo, bet jau nebe viena, tik sykiu su Rusijoje gimusiais „Ateities Spinduliais“. Taigi tas trumpas vieno metų pertrūkis, surinkus dvejį tiek energijos, kiek anksčiau yra buvę, užpildomas ir pasidaro nebežymus.

Tad „Ateitis“, susilaukusi tokio amžiaus, kokio daugybei mūsų laikraščių neteko susilaukti, nežiurint to, kad yra jaunuolių organas, tiek jau yra nusistovėjusi ir ir subrendusi, kiek subrendusi ir nusistovėjusi pati ateitininkų ideja. Toksai laikraštis pilna to žodžio prasmė gali drąsiai žengti į ateitį. Ir, žinoma, Draugų ir Draugų raštais, platinimu ir lėšomis remiamas, žengs.

„Ateitis“ ir toliaus eis tais pačiais keliais ir tų pačių obalsių laikydamosi, kokiais keliais ir kokių obalsių laikydamosi,ėjo iki šiolei. Tie obalsiai Draugams ir Draugėms gerai žinomi. Jų vyriausis — „Visa atnaujinti Kristuje“. Jie plačiai išdėti pirmajame „Ateities“ sausiuvinį 1911 metais ir pirmajame „Ateities Spindulių“ sausiuvinį 1916 metais.

Lygiai plačiai jie gvildenta paskutinėje metinėje ateitininkų konferencijoje.

**Tad valio mūsų organas „Ateitis“,
dešimties metų gyvavimo sukaktuvių susilaukusi!**

**Valio ateitininkai, savo darbuoties
dešimties metų sukaktuvių susilaukę!**

Tačiau „Ateities“ Redakcija savo sukaktuves keldama nemano vien pora „valio“ tenkintis. Ji, remdamosi paskutinės metinės ateitininkų konferencijos nusprendimu, karštai kviečia visus jaunuosius ir senesnius Draugus ir Drauges toje sukaktuvių šventėje veikliai dalyvauti, rengiant nustatytomis dienomis tam tikslui skiriamų susirinkimų su paskaitomis, liečiančiomis ateitininkų idejos pradžią, išsiplėtojimą, reikšmę ir t. p. Draugai ir Draugės be šių nurodytų sukaktuvėms kelti būdų be abejonės dar daug daug kitokių suras. Tuo ypatingai rūpinsis mūsų Centro Taryba. Juk šimmet ne vien „Ateities“, bet visos ateitininkų organizacijos sukaktuvės: ji prieš dešimtį metų yra pirmą syk viešai pasirodžiusi.

„Ateities“ Redakcija iš savo pusės yra nusprendusi keletą šių metų „Ateities“ sąsiuvinių vien sukaktuvių reikalams paskirti. Ji, bent tuo tarpu mano, kad būtų patogiausia vasaros atostogų mėnesių „Ateities“ sąsiuvinius sujungti į vieną storesnį sąsiuvinį. Jame turėtų tilpti senesniųjų ir jaunesniųjų Draugų ir Draugių tirinėjimai, atsiminimai ir tiems panašūs raštai, liečiant ateitininkų organizacijos pradžią, plėtojimąsi, siekius, uždavinius ir t. p. Tuo tikslu „Ateities“ Redakcija ir kreipiasi į senesnius ir jaunuosius Draugus ir Drauges, prašydama siųsti jai kuodangiausia tam reikalui medžiagos. Toksai darbas, mums regis, atidengtų mūsų akims daug įdomių dalykų ir faktų iš mūsų organizacijos gyvenimo, kurie mūsų pačių ne visiems tėra žinomi. Tai suteiktų medžiagos taipgi mūsų moksleivijos ir jos judėjimo istorijai.

Tad laukiame.

REDAKCIJA.

TIKSLO KELIAS.

— Kam užgeso ta žvaigždėlė,
Ka žibėjo visados?
Ar gi jos skaisti švieselė
Nebedžiugins niekados?

Vysta, džiūna be skaisčiosios
Ir vos beplasta širdis.
Gal ne trukus jau šaltosios
Žemės smėlis griauž akis...

Liūdna, liūdna. kur mėlyną
Akį virkdina skriauda,
Kur teisybę nuslopina —
Žmonės nuskina šalnà.

Kaip pašautam sopulingam
Tam paukšteliai nekaltam,
Bepalieka nelaimingam
Kęsti užmirštam vienam...

Ir kentėsiu, nes juk mano
Balso niekas neišgirs.
Tik krūtinė lygu tvano
Srovės sopuliais bevirs...

— Brolau, tvirtybės nenustok!
Bet piktą gnaužk, su juo kovok!
Ir ženklą prie tikslo, kaip pirmiau,
Arba, geriausia, dar uoliau!

Nelysk į žemę, kilk aukštyn!
Juk tam tu leistas čion esi!
O kilsi - skrisi, jei artyn
Prie Kristaus versies kiek gali.

Nors griaus perkūnai, kris žaibai,
Kauks audros - vėjai, kirs ledai,
Kai savo ranką Jis išties,
Sviesios sulauksi ateities.

Baikščio

* * *

Bėga dienos, bėga metai,
Kaip upelyje vanduo.
O piktadarių ruduo
Drasko žiedus ir lapus.

* * *

Per pasaulį ėję platus
Nesuskubsim atsidusti,
Nė pažvelgti, pasijusti,
Kaip nužengsim į kapus.

Kaune, VII 25. 1919 m.

Ilgesio

K R I T Ė S K A R E I V I S

Užspaudė akis jau jam angelas mirties,
Atskridęs šią naktį čionai.
Jau tekanti saulė daugiau jam nešvies,
Nei aušra, kur rausta tenai.

Paliko jo kraštas, jo brangi Tėvynė.
Ir veltui jo broliai ten lauks!
Vien beržai — svyruoliai šakoms susipyne
Ant kapo jam „Requiem“ kauks...

Jis nebekelia kovon, vien guli be žado
Užgeso liepsnota akis.
Paliko čia vienas be draugo, be vado.
Vien aušros rytais belankys.

Dar turi jis draugą, tai mylimą žirgą,
Kurs galvą nuleidęs žemyn
Čia stovi, o akys iš skausmo taip mirga.
Nebšauks jam jo vadas „pirmyn“.

O jisai?! — Jis miega. Bet jojo sapnai —
Dvasia ta sparnuota, kur ji?
— Iš kraujo, žūdynių pakilo augštai,
Kur įstatai veikia nauji.

M I R T I S.

Nusilenkė žemė, pasvyro po kojų
„Sudiev“ — man pasakius slapčiai: —
„Pravestu taku aš dar stumsiu rytojų,
O tu“... — ir nutilo kurčiai...

„Sudiev!“ — užgiedojo žvaigždžių angštumoj,
„Sudiev!“ ir veidai man matyti.
Su skausmu prabilo. O ten tolumoj
Jau vartai tamsos atdaryti...

Hekota nutvėrė man ranką tvirtai
Ir veda tolyn, ten tolyn.
Ko nori? kur einam? Bet veltui! Tiktai
Lekiu į bedugnę gilyn...

Kaip stygos, kad trūksta ant arfos gyvos,
Nutrūko jaunoji gyvybė.
Pajuodavo skliautai augštai virš galvos —
Neriu į Nirvaną — berybę!..

Rami ji, rami, kaip kapų sutartinė!
Plati gi be dugno, be galo!
Jos tamsiosios bangos man plaudžia krutinę;
Visur jau sutemo, užšalo...

Bet kas tai?.. Prabilo skambėjimas lyrų
Ir choras Edeno maldų,
Kaip jurių užimas, kaip vėjas po tyrus
Galingas: malonu, griaudu!..

Matau: tenai dega garbės aukurai
Ir rūksta gausiai timiamas.
Pakvipo karalių alyvos garai —
Gyvybės šaltinio balsamas.

Ten palmės. Stebėtini vartai saphiro!
KURS YRA jiems pamatus tašė.
Atskrido Aurora apsiauste porphiro
Ir „Vita aeterna“ užrašė.

Kraujo Pulos

*

*

*

Didžio keršto
Geismas kilo —
liepsna degina
krūtine.

Kraujo putas
man vaidinas —
Kerštas, kerštas
mintys' pinas.

Kam gi keršyt?
Tau, saulaite?..—
Visus lygiai
Tu bučiuoji.

Ar tau, šviesus
mėnesėli,
Kad aušrele
pavyliojai?..

Ne saulaitei,
Ne mėnuliui,
tiktai jaunai
širdužėlei,

Skuode IX. 21. 1919 m.

Kur mylėti
paketino,
Paketinus
pažadėjo,
man viliojo,
man vadino...
Siautė, juokėsi
linksma
Ik pamiršo,
kad žadėjo
man mylėti
visada.

Todel keršto —
Didžio keršto,
Kraujo putas
man vaidinas.
Kančios mano,
Kančios gilios
Sieloj bręsta,
Dainoj pinas...

Tyrų Duktės

Dainiaus žodis —
ar ugnis,
ar vilnuokė
paslaptis.
Jei ugnis...
Ka ji uždegs,
tam per amžius
kesti teks.
Jei slaptis...
Kas ją atspės,
tas ramumo neturės....

VIII. 15. 1919 m.

Beržo Širdelės

LIETUVAITĖS MALDA.

Tėvų šalie, o mylima tėvyne!
Kada gi laisvą aš tave išvysiu?
Kada, kada sau nuraminsiu,
Dygliuose suremtą krutinę?

Nubodo laukt... O dienos tos taip ilgos...
Tamsu be žvaigždės juk klajoti!
Skaudu, skaudu man besvajoti!
Tik akys ašaromis vilgós...

Dievuliau! Juk Tavo pagalbos šaukiu,—
Neleisk mus tėviškei pražut,
Jai leisk laimingai, laisvai būt,—
Tavę prašau, tikiu ir laikiu!.

Mal'a man širdį suramino
Galiu dar laukti ir kentėti..
Teks laisvą Lietuvą regėti,
Nes Dievas viltį atgaivino.

Panevėžy II. 21. 1919 m.

St. Tautiečio

Del Tėvynės.

(Žuvusiems draugams atminti).

Sviesus žiemos vakaras. Melsvoje padangėje mirga-
žiba daugybė žvaigždučių, tartum aštraus šalčio pabugu-
sių. Tylu ir šalta gamtoje...

Neperdideliame miesto kambarėly šviečia žiburys.
Aplink stalą susėdę keliolika jaunų vyrų. Tai viet-
niai gimnazistai daro susirinkimą. Visai priešinga atmo-
sfera viešpatuoja kambary, negu lauke: ten šalta, — čia
visų ikaite veidai, ten tylu ir ramybė, — čia jaunų šir-
džių užsidegę jausmai, tartum, kėlė triukšmingą iškilmę...

Susirinkimas nepaprastas... Visi draugai pilni ener-
gijos, visų žerindžios akys slaptinai taria, jog jaunos
sielos pasirengusios didžių darbų padaryti. Šiame susi-
rinkime atsisveikina keletas gimnazijos draugų, atsisvei-
kina išeidami ginti savo brangią tėvynę nuo priešų, „že-

mės rojaus“ skelbėjų... Dvasios didvyriams pagerbti ir surengtas šis susirinkimas. Visų energingų kalbų, jautrių deklamacijų vadovaujanti mintis — eiti, pasiaukoti Tėvynei ir likti ištikimiems iki galo. Ir rodėsi, lėks, pakils jų jaunos sielos ir savo galinga dvasia nuveiks žemus priešų norus. Juk jos tokios skaisčios, gražios, taip kilnųjį idealą pamylėjusios...

Ypač visų akys buvo atkreiptos į augšto ūgio, šviešiu, energija žeriančiu veidu draugą. Tai gimnazistas Juozas, draugų širdžių žadintojas, tėvynės norų vykdytojas. Jo energinga, jautri ir pasiaukojusi širdis neiškentė ir pradėjo reikšti savo jaušmų:

— Draugai! Štai mes skiriamės eidami ginti tėvynę, o gal... ir galvą už ją padėti... Jūs kiti dar liėkatės kitokių būdu savo jaunas jėgas suvartoti ir dėl jos darbuotis. Tik darbuotis ne žodžiu, bet darbu, tos pačios kilnios idejos vedamiem. Tad ištvermingai varykite ją pirmyn. Mes taipgi neapsileisim ir neliūsime, nors reiktų ir galvą padėti... Nors mes ir žūtume, — mūsų prakilnios, gražios idejos nežūs, mūsų darbai nepaliks be pasekmių, net mūsų kapas geros valios žmonių širdis kels prie tokių pat idealų, žadins tėvynės meilę ir kvėps norų jos labai dirbti ir pasiaukoti...

Mėnulis jau rengėsi tekėti... Draugai, prisirinkę gerų norų ir ištvermės energingesniam tėvynės darbui, išsiskirstė. Rytų pusėj girdėjosi tolimas ir retas kanuolių dundėjimas...

Ant rytojaus Juozas ir keletas kitų draugų jau buvo garbingose savanorių eilėse...

Praslinko kiek laiko... Prašvito skaistutis Lietuvos pavasaris. Sykiu su juo tekėjo tėvynės aušra... Gegužio malonumai ir skaistumai gaivino jautrią lietuvių širdį ir kilnėsnės jų kėlė į idealų augštybes..

Lygiu vieškeliu ėjo kariuomenė. Nors sušilę ir naštos apsunkinti, ėjo smagūs, energingi, linksmi kareiviai: jie gaivino savo jaunas jėgas drąsinančia dainele. Tai ėjo tėvynės karžygiai, tai narsūs Lietuvos vaikai! Ėjo ginti savo laisvę, tėvynę, tikyba...

Išaugšto, meiliai į juos žvelgdama, švietė skaisti saulutė, tartum džiaugdamosi tėvynės vaikais... Kelio šalimis stovinčios pušelės su berželiais, keldamos savo

miklias šakas ir šlamėdamos žaliomis skujomis, rėdos, dainavo jiems atsisveikinimo raudą, įpildamos į jų širdis liūdnai gaivinančio jausmo... Kariuomenės vadų tarpe ypač dėl geros širdies buvo mylimas ir dėl narsumo gerbiamas jaunas, gražus karys. Jis su savo kareiviais kartu vargsta, kartu džiaugiasi, kartu džiugina išsiilgusius žmones gražiomis lietuviškomis karo dainelėmis. Ir griaudį ašarėlę nė vienam būdavo nurieda per skruostus, savo paliuosnotojus išvydus... Šie Lietuvos karžygiai jau ne kartą yra grūmėsi ir nugalėję priešus ir nė vieno suvargusio piliečio vargo ašarą nubraukę. Jų suvargę ir apdegę veidai sako apie malonias jų širdis, kurios nieko daugiau nenori, tik savo tėvynės laimės ir gerovės...

Jie eina smagiai. Jie vargo nejaučia. Dainelė kelia jų dvasias į tyras augštybes... Dainelė jiems buria pasėkmingiausios pergalės ir piešia šviesiausios ateities vaizdą...

* * *

Tylus, šviesus pabaigos gegužio vakaras. Šventosios pakrantėje miškely apsisitoję kareiviai laukia patogios valandos priešus pulti. Miškelyje tylu. Tik pro medžių šakas matyt, kaip augštai kalba žvaigždelės tartum pasakodamos apie šį gražų gegužio nakties vaizdą. Miškely malonu, tylu. Tik kaikada subraška nulužusi sausa medžio šakelė ar kame nors toli pasigirsta malonus nemigusio paukščio sveikinimas. Kareiviai visi tyli sugulę nesuvytusiose pavasario gėlėse. Kiekvienas užsimastęs... Gėlių galvutės nuo rasos palinkusios... Žvaigždelės givis kalbasi ir kalbasi.

Kareivių prišaky po berželiu rymo jaunas karys. Tai Juozas, anas meilusias gimnazistas.

Krūmeliuose sučiulbo lakštutė... Ji priminė Juozui tas šviesias gegužio naktis, kada jis gimnazistas, viešėdamas pas tėvelius mėgdavo žvelgdamas į tyrąjį žydri pasvajoti apie ateities gyvenimą, darbuotę ir dar daug, daug apie ką...

— Tėvynė! Kaip tu graži, maloni!.. Aš tau žadėjau daug darbotis, net štai nusprendžiau ir gyvybę paaukoti. Tave mylėdamas nesibijau galvą guldyti. Karžygiškai dėl tėvynės žūti—Lietuvos sūnui garbė. Bet nors aš žūčiau, mano darbai, norai ir idėjos nežus. Tas nevertas lietuvio vardo, kam kritusio dėl tėvynės kapas gerų norų ir tėvynės meilės nežadins, kas į kritusio brolio kapą žvelgs lyg į paprastą žemės kaubarėlį!..

Taip galvojo jaunas karys ir prisiminė tas puikias pasakas, kurias dar mažas būdamas mėgdavo klausyti, kaip iš seno piliakalnio išeina narsūs Tėvynės karžygiai, galanda kardus ir rengiasi ją ginti...

Tėvynės grožis ir meilė sukėlė jam kitų svajonių ir jam toliaus mąstėsi: taip, aš tvirtai tikiu, kad mūsų laikų karžygiai prikels suvargusią tėvynę. Augščiausias gi padės, kaip jau ne sykį yra padėjęs liudniausiose valandose.

Debesėlis užslinko mėnuliui... Dabar patogus laikas, — pamanė Juozas, ir nutvėręs šautuvą šukterėjo: „Broliai, pirmyn dėl Tėvynės!..“ Ir augalotos žmogystos drąsiai žengė prieš link...

* * *

Šventosios pakrantėj, augštoje lygumoje stovi iškėlęs savo žaliają galvą senas ažuolas. Šiurendamas lapais, išdidžiai žvelgia į sraunų Šventosios vandenį, arba kartais užsimastęs, rimtai klausosi tylių, turbūt taip gi šventų, pakrantės nendrių pasakų... Netoli ažuolo — kapas, lietuvaikių žolynėliais padabintas. Ant jo stovi dailus kryžius su parašu: „Brangiam karžygiui Juozui N. Dėkingi tautiečiai“.

Dažnai čia susirenka vietinis jaunimas, rengia dailių gegužinių, mini narsų karžygi, savo jaunoms jėgoms daugiaus tvirtybės pasigaudami...

Drąsiai žvelgia kryžius į aprimusią apylinkę, po juo meiliai šiurena gėlelės, lyg kviesdamos praeivį pasimelst už karžygio vėlę...

Senas - gi ažuolas užia, savąją slaptinę dainą, tartum sakydamas: „Pasaulį kilnios idejos nežūna“...

Užia ažuolas sriaunam Šventosios vandenėliui savąją dainą... Tik jau ne apie žiląją senovę, bet apie laisvos Lietuvos karžygius ir jų darbus!..

Nesiliaus jis užęs ilgus metus...

19. IX. 19.

Sermėgio

Ar tu girdėjai?

Ar tu girdėjai, kaip ankstų rytą pavasarėly, vos tik išaušus skaiščiai saušrelei, suskamba dainos rajbų paukštelių ir skrenda skrenda pasaulio plotais dailiais akordais?

Ar tu girdėjai, kaip žalias miškas, kuomet juo skrenda lekpnus vėjelis, slaptinai siaudžia, tartum svajonių tinklan įpintas, tartum skaistveidės jis sužavėtas nori pratarti, nor prakalbėti meiliais žodeliais?

Ar tu girdėjai, kaip mažas, sriaunus upelis teka, kaip jis čiurena, kaip jis pleškena, kaip ripuliuoja tyrioms bangelėms, tartum norėdams, krantams gėliuotiems jis pasakyti, kad jie nebūtų taip nusiminę, taip graudūs tylūs, kaip ligi šiolei?...

Ar tu girdėjai ir ar gerėjais garsais pasaulio, kurie vis skamba taip stebuklingai? Ar tu galvojai, kaip juos suprasti, iš kur jie gema, kas juos sutvarkė, kas davė galios jiems taip kalbėti?

Ar tu girdėjai, kaip tarp šlamesių tų stebuklingų dejuoja vargo dienų suspausti, aidais griaudingais? Ar tu norėjai jų tas dejones, tas karčias dienas, tuos erškečiuotus kelius suprasti ir tarti meilų paguodos žodį?

Ar tu norėjai?

Ar tu norėjai įsidėmėti kodėl pasauly taip susidarė, taip susitvarkė ir ar supratęs tu panorėjai tą vargią dalį nors kiek palengvint, tasias dejones nors kiek sumažint?

Ar panorėjai?...

Lietuvos Ateitininkų Konferencija

Kaune Gruodžio 29 — 31 dd. 1919 m.

Sunku paduoti visas smulkmenas, visą bėgį ir upą, koks buvo įvykusioj Kaune ateitininkų konferencijoje. Ji yra parodžiusi tiek rimtumo, gyvumo ir sugebėjimo, kiek gal nieks iš jos ir nelaukė. Joje nesigirdėjo bereikalingų, tuščių ginčų ir karščiavimosi. Buvo tai konferencija pilna to žodžio prasme.

Konferencija prasidėjo Gruodžio 29 d. 10^{1/2} v. ryto „Saulės“ Gimnazijos rūmuose. Salė tinkamai išpuosta: prišakiniam jos gale Kristaus paveikslas, eglaičių šakelių vainiku papuoštas ir po juo parašas: Visa Atnaujinti Kristuje. Tas davė ypatingo ūpo. Žvelgi į susirinkusių jaunuolių būrį, į jų energingus linksmus veidus ir nenoromis prisimena tie pirmieji žingsniai, kuriuos žengė vos keli... Dabar gi štai prieš akis tie, kurie atstovauja šimtus!.. Ir lengva, ir linksmu, ir drąsu daros regint tokį augimą, bujojimą.

Konferencija pradeda dr. Karvelis, karštais žodžiais susirinkusius sveikindamas. Jis primena draugus, žuvusius kovojant dėl Lietuvos Nepriklausomybės ir mirusius bevarant organizacijos darbą, kviesdamas juos pagerbti. Konferencija pagerbia atsistodama. Toliaus jis siūlo išrinkti kun. prel. Dambrauską, kaipo daug pasidarbavusį ateitininkams, garbės pirmininku. Konferencija karštu delnų plojimu dr. Karveliui pritaria.

Renkamas konferencijai vesti prezidijumas. Jan patenka dr. Karvelis, dr. Zukauskas, dr. Augis, dr. Leimonas, dr. Aperavičius.

Užėmus prezidijumui vietas prasidėjo sveikinimai. Pirmiausia kun. prel. Dambrauskas perskaito Friburgo „Lituanijos“ sveikinimą, kuris taip skamba: „Sveikiname brangiuosius konferencijos draugus. Mūsų mintys, mūsų širdys su jumis“. Toliaus konferenciją sveikina kun. prel. Dambrauskas „Motinėlės“ ir Šv. Kazimiero draugijos vardu, kun. prof. Kuraitis „Laisvės“ Redakcijos ir Katalikų Veikimo Centro vardu, dr. Micuta Darbo Federacijos vardu ir dr. Kučinskas Marijampolės kankiečių vardu. Išklausius pasveikinimų, prieinama vietų pranešimų s. Pranešinėja iš Biržų, Kauno, Kupiškio, Marijampolės, Naumieščio, Panevėžio, Ramygalos, Raseinių, Rokiškio, Seinų, Šiaulių, Vilkaviškio, Vilniaus ir Skuodo. Iš kaikurių vietų, susidėjus nepatogioms aplinkybėms, atstovai atvykti negalėjo. Pranešimai buvo įdomūs. Visur ateitininkų uoliai ir visose srytyse dirbama: lavinamasi skaitant pačių rašytų referatų, klausant mums prielankių inteligentų paskaitų. Veik kiekvienoj kuopoj gyvuoja sekcijų, k. a. politiniai - visuomeninių, sociologų, dramos - muzikos, literatūros, filosofijos ir kitų. Veik kiekviena kuopa turi savo knygyną. Apart lavinimosi ateitininkų energingai dirbama visuomeninis darbas, organizuojant jaunimą ir atskirais asmenimis dalyvaujant politinėse partijose. Bet daugiausia ateitininkų dirbta kovojant dėl Lietuvos Nepriklausomybės. Ateitininkai pirmi stoja į Lietuvos Kariuomenės eilės. Jie pirmi šoka ją organizuoti. Kad aiškiau supratus ir įsivaizdavus ateitininkų dalyvavimas kariuomenėje, pravartu bus paminėti, kad ir toks faktas: vienos Panevėžio ateitininkų kuopos narių dabar vien karininkais yra bene 23 žmonės.

Tai maž daug tiek, bendrai imant, galima pasakyti vietų pranešimų išklausius.

Toliausėjo Centro Tarybos ir Revizijos Komisijos pranešimai. Kas dėl jų darbuotės sunku kas nors daug pasakyti, kadangi susidėjus ypatingoms Lietuvoj aplinkybėms mažai ką ir tegalėjo dirbti.

Išklausius pranešimus prieita prie tolimesnio dienotvarkės punkto delei t o l i m e s n ė s d a r b u o t ė s. Klausimą referuoja dr. Zukauskas. Jis nurodo, jog pirmais ateitininkų gyvavimo metais buvę užsibriežta veik tik lavinimosi darbas. Tačiau kiek pagyvenus, su priešingomis srovėmis susidūrus ir giliau gyvenimą pažinus, ateitininkai buvę priversti griebtis taipogi visuomeninio darbo. Tan visuomeninin darban ateitininkai metasi Rusijoje ir tiek jį dirba, jog daug kas net savo tolimesnį lavinimąsi pamiršta. Tame buvę klaidos, kuri dabar esanti tinkamai suprasta, apvertinama ir taisoma. Visuomeninis darbas ir savęs lavinimas turį eiti paraleliai — nei vienas, nei kitas neturįs būti pamirštas. Mums reikalinga žiūrėti, kad nepadarytume klaidų, kurios kartais gali nuvesti pražūtį, kaip kad yra nuvedusios aušrininkus, kurie virto socialistais - liaudiniakais ir kitokiais. Mūsų lavinimasis lig šiam laikui buvęs nesutvarkytas: jis varyta, kaip kam patinka, be jokios sistemos. Taip toliau būti negalį. Mums būtinai reikalinga nustatyti lavinimosi sistema. Mums reikalinga nustatyti tas lavinimosi minimumas, kuris reikalinga žinoti kiekvienam mokslėiviui, baigiančiam aukštesnį mokslą. Maksimumą mes galį nustatyti tik sekcijoms. Lavinimosi sistemos pamatan turį būti paimta mūsų principai. Ateitininkams esą reikalinga daugiau kreipti dėmesį į sekcijas. Viena svarbiausiųjų sekcijų turinti būti politinė - visuomeninė sekcija, kuri turinti mums duoti progos dirbti visuomeninį praktikos darbą. Nemažiau reikalingos taipogi sociologijos ir filosofijos sekcijos. Sėmingam darbui varyti būtinai reikalinga disciplina. Tai turį būti įvesta mūsų organizacijoje. Atostogų metu kiekvienas ateitininkas-ė, sulig savo išgalių, turįs būtinai paruošti tam tikrą referatų skaičių. Tokiu būdu mokslo metu pas mus būtų įvairiausių referatų, kuriuos reikalui esant tuoj galima būtų sunaudoti. Visuomeninis darbas mums aiškus. Politiniam darbe lig šiam laikui laikomasi ateitininkų nutarimo, priimto Voronežo pasitarime. Ar mes ir toliaus jo laikysimės? Man rodos, sako referentas, kad jo keisti dar neverta, jis dar atsako ir nūdieniniam laikui. Mums reikalinga, tęsia jis toliau, kuodaugiausia dėmesį kreipti taipogi religinę praktikon. Dažnai būna taip, jog idealai eina viena vaga, o gyvenimas antra. Kad neatšaltume nuo savo idealų, kad nepaliktu jie mums tolimi, reikalinga esą juos vykinti praktikoje, gyvenime. Tai maž daug toki turinti būti mūsų tolimesnė darbuotė — baigia referentas.

Pasikalbėjus šiuo programos punktu ir šiek tiek jį papildžius, pav. jaunuomenės organizavimo reikalu, priimta sekančios rezoliucijos:

I. Ateitininkų konferencija, apsvarščiusi tolimesnės darbuotės reikalus ir pabrieždama:

1) kad ateitininkų darbas jau dabar eina plačia vaga, kaip visuomenės, taip ir savęs švietimo ir kultūrinimo dirvoje;

2). Kad ateitininkams ypatingai reikalinga atkreipti akies į savo asmens tobulinimą ir principų supratimą, nusprendžia:

nekeičiant ateitininkų dabartinės darbuotės tvarkos pavesi Centrai suvienodinti atkų darbuotę ir organizuotę, įvedant tam tikrą sistemą ir nustatyti programą.

II. Metinė ateitininkų konferencija matydama:

1). reikalą organizuoti jaunesnius draugus, kad išlaikyti juos jų tėvų dvasioj;

2). reikalą padėti jauniems lavintis, nusprendė:

a). organizuoti juos į organizaciją su savais įstatais, panašiais ateitininkų įstatams;

b). laikyti tas organizacijas savo globoje.

Aptarus tolimesnę darbuotę svarstomos organizacijos klausimas. Referuoja dr. Krasnickas. Kad organizacija gerai veiktų, referento nuomone reikalinga ji tinkamai centralizuoti. Reikalinga numatyti gera vieta Centrai ir į ją rinkti gerų, veiklių asmenų. Geriausia vieta dabartiniam Centrai tai Kaunas. Reikalinga taipogi stengtis, kad kuopelių darbuotė nebūtų trukdoma, kaip kad lig šiolei, kai kur buvo daroma, ar tai darant apsunkinimų gauti leidimų susirinkimams, ar tai priešingų pažiūrų pedagogams varžant.

Šiuo klausymu plačiau pasikalbėjus priimta sekanti dr. Juškos pasiūlyta rezoliucija:

„Ateitininkų Konferencija Gruodžio 30 d. 1919 m. renka septynių asmenų Centro Tarybą: 5 iš Kauno, 1 iš Panevėžio ir 1 iš Mariampolės. Centro buveinė Kaunas“.

Daroma rinkimai į Lietuvos Ateitininkų Centro Tarybą. Rinkimų rezultatai pasirodo tokie į Centro Tarybą išrinkta draugai Micuta, Kateiva, Jasaitis, Spetyla, Aperavičius, Leimonas, ir Česaitytė. Pareigas pasiskirsto šitaip: Pirmininkas dr. Micuta, vice - pirmininkas dr. Jasaitis, Sekretorius dr. Leimonas, išdininkas dr. Spetyla, knyginkas dr. Kateiva ir nariais dr. Česaitytė ir d. Aperavičius.

Toliaus renkama trijų asmenų Revizijos Komisija, kurion išrinkta dr. Žukauskas, dr. Juška ir dr. Krasnickas.

(Dar ne galas).

Sermėgis.

G. Taučias

Visuomenės darbo metodai.

(Užbaiga).

8. Atsakymas į kaikuriuos klaidingus įsitikinimus.

Zvilgterkim nors trumpam į katalikų visuomenės darbo dirvą Belgijoje, Prancūzijoje, Šveicarijoje, Anglijoje, Austrijoje, Italijoje, Ispanijoje, Čekijoje, Chorvatijoje ir kitur. Visur, kame tik duodama politikai ir tikėjimui laisvės, visur it grybai po lietaus dygsta įvairiausios įstaigos, sąjungos, draugijos. Liaudis, darbininkai, smulkūs pramonininkai ir pirkliai telkiasi kartu su dvasiškijs ir tikinčiąja inteligentija ir stoja į visuomeninį darbą, stoja savo idealų ginti.

Visuomeninkių kū būriai, pastiprinti tikėjimu į dievišką Bažnyčios pasiuntinybę, eina į žmones su tikybos šviesa, žinija ir darbu, organizuodami ir mokinami.

Ir pas mus Lietuvoje plačiai prasidėjo tas darbas. Ir susipratę ir pritaikinę prie mūsų darbo sveikų ir praktikoje ištirtų metodų, išeisime iš chaoso ir sumišimo, o įeisime į visuomenės darbo kelią tiesų, aiškių ir tikrų.

Dar reikia mums atsakyti į kaikurias klaidingas nuomones.

a). Apvaizdos žmogus.

Esama pas mus žmonių, kurie save ramina tuomi, jog iš šito chaoso išgelbės mus koks nors Apvaizdos žmogus. Beabejo, Dievas galėtų tai padaryti be mūsų, tačiau žinant Viešpaties ekonomiją suprantame, jog jis reikalauja, kad patys dirbtumėm. Dievas nenori kad tikėjimas būtų mums tingėjimo priežastis. Jis mums kito. Išganytojo nesiųs, tik mus pačius to darbo dirbti yra pastatęs. Bus tos Apvaizdos žmogus ne vienetas, bet lietuvių katalikų visuomenė. Kada Jis atgaivins ją tikro visuomeninio darbo dvasia ir pažadins dirbti išmintingai, tinkamai, tada atgimsime, ir mūsų tėvynėje įvyks ramybė, o visuomenės gyvenimas pradės lygiau, bet gyviau vienkart ir galingiau mūsų tautos širdy plakti.

b). Tegu priešai susiėda.

Kiti kalba: Kam pravertės darbuotė? Mūsų pastangos tik suerzins priešus ir pavėlins išsiliuosavimą. Teis-

kime jiems taip eiti ligi galui. Kuomet jiems daugiau nieko nebeliks būti, patys save susiės. Koks tai silpnas protavimas! Ką galima būtų pasakyti apie gydytoją, kurs užuot išpjovus vėžį, rimtai pasakytų ligoniui: Brolau, leisk liuosai vystytis vėžiui: jis vis tiek nustojęs maisto pats pražus Tiesa, bet pirmiau žus ligonis.

c) Ne moku visuomeninio darbo dirbti.

Kiti sako: Nemokū visuomenės darbo dirbti ir jo nepažystu, nesuprantu. Liūdnas prisipažinimas, kad mūsų laikais, kada tas darbas priguli prie katalikų ir tautos gyvenimo esmės ir yra Dievo valia, jo dar nepažysta. Vengti visuomeninio darbo tik dėl to, kad jo nemoka, reiškia kurti „klaidingą ratą“.

Visi taip protaudami turėtume dar du šimtu metų ar gal daugiau laukti visuomenės darbo išsivystymo. Bet tam paprastas vaistas—imties mokslo ir darbo. Šv. Ignatas Lojola turėdamas 30 metų amžiaus pradėjo mokytis gramatikos, ir netik ją išmoko, bet Paryžiuje baigė universitą. O kunigas Kolpingas, katalikų rankpelių organizacijos įsteigėjas, jau subrendęs kurpiaus pagelbininkas pradėjo rengties į pirmąją gimnazijos klesą, ir išmoko.

Daug žinome atsitikimų, kad žmonės užsimanę 60-70 m. amžiaus išmoksta, ko užsimano. Tik reikalinga noro, ir viskas galima padaryti.

Gal pasakysi: Neturiu laiko ir neįstengsiu to padaryti. Darbo namie ir profesijos tiek daug: šiokiomis dienomis mokyklos (sako kunigas), šventomis vėl Bažnyčioje—kad visuomeniškai dirbti negaliu.

Tiesa, darbo kai kada perdaug, ypač šiandien, bet ir tai tiesa, kad, jei žmogus tikrai nori, visam ras reikalingo laiko, ypač kuomet įpras, nes kur be įpratimo tulam darbui reik poros valandų, žmogui įpratusiam 15 minučių užtenka. Tik reikia imties darbo ir įgyti įpročio. Skundais ir aimanavimais to įpročio neįgysime.

d) Del knnigų darbo.

Visuomeninis darbas tai tiesioginė kunigo pareiga. Kiti žiurėdami į tą darbą pasipiktinę klausia: „Ar tai kunigai ir muila turės pardavinėti? Atsakymas trumpas: bet tik tai būtų naudinga Bažnyčiai ir tėvynei, tai reikia ir tai daryti. Vienas mūsų kunigų visuomenės darbuotojų kilus tuo klausimu diskusijoms ir paklaustas, ar

apsiimtų būti kariuomenės vadas, drąsiai atsakė: Jei reikalaus to Bažnyčios ir tėvynės gerovė, apsiimsiu ir stosiu į kareivių eiles. Atsakymas teisingas ir sektinas. Bažnyčia, kuomet nebuvo kam, liepdavo savo tarnams kirsti miškus, dirbti laukus, statyti tiltus, kasti kalnus, steigti mokyklas etc. Puikiai ir teisingai apie tai kalba Perin savo neužmirštinam veikale „Bogactwo w społeczeństwie chrześcianskiem“ 210 p. Kuomet ne buvo jokios tvarkos ir jokios politinės vienybės, Bažnyčios meilės gaivinamų vienetų iniciatyva duodavo visuomenei tai, ką šiandien turime iš administracinės organizacijos“.

O Cibarrío (Della Icon. pocit. del medio evo II. III) taip aprašo vienuolių ir tikybinių sąjungų nuopelnus: „tiesdama kelių, steigdama užėigų pavojingose Pirenėjų ir Apeninų vietose ir saugodama keleivius baisiuose šv. Bernardo kalnuose, krikščionių meilė tiesė rankas pasauliui“.

Bažnyčia niekad nesigėdino darbo Dievo garbei ir žmonijos gerovei. O jei būtų reikalinga Dievo garbei ir žmonijos naudai pardavinėti prekes, Bažnyčia su savo geriausiais kunigais, sūnumis ir dukterėmis tikrai to nevengtų, ir nevengia.

Kaip nesišalino prieglaudų raupsuoties ir kaip šventina pievas ir laukus, taip lygiai šventintų prekes ir pardavinėtų, ligi tai valandai, kada iš to neišvaduos juos pasauliečiai.

Kalbama, kad kunigams ir kaikuriuo žvilgsniu pasauliečiams katalikams yra pareigos vesti tikru keliu pavestasias jiems sielas. Jų nuomone — visa pareiga bus atlikta, jei gerai parapiją valdys - t. y. sąžiningai atliks grynai bažnytinius darbus. Ir to buk tai užtenka.

Tačiau tvirtinimas klaidingas, nes jei tik tai būtų kunigo pareiga, kunigas būtų tik administratorius, buhalteris ir mokytojas. O juk pirmutinė kunigo pareiga yra išplatinti toje vietoje tikyba. „Euntes docete“ (Mat. 18). O eit tai nereikia laukt, kol kas ateis jo pamokslų klausytų, bet reiškia eiti prie nesusipratusių, netikėlių, abejojančių, varge gyvenančių ir auklėtų juos Dangaus karalijai.

Viešpaties Jėzaus noru Bažnyčia yra visuomenė kariaujanti. Kuomet žemėje jau nebebus nei vieno stabmeldžio, nei vieno klaidžiatikio, nei vieno užkietėjusio nusidėjelio, nei vieno tik vardu kataliko dvasia gi stabmeldžio, nei vieno reikalingo savo dvasiai ir kūnui paramos, tuomet Bažnyčia galės atilsėti. Ligi tol Bažnyčiai atilsionėra, ji visumet privalo krutėti.

Del to parapijos Bažnyčia yra tiek didelė, kiek patį parapija ir negali pradėti ilsėtis kol kiekviena siela kad ir pačiame parapijos užkampy neprigulės prie jos visuomenės. Jos sienos tai parapijos ribos.

Galingiausias tad, kilniausias, pamatiniausias ir dieviškiausias, nes paties Viešpaties įsakytas, metodas visokio veiklumo, vadinasi ir visuomenės dirvoje, kurioje glūdi kaip ir židiny visi kiti sveiki, išmintingi ir tikri metodai, **t a i y r a m e t o d a s „ E u n t e s d o c e t e “**. Pirmiausiai tad reikia pildyti pirmiausioji Kristaus įsakymo dalis: „**E i k i t e**“, o paskui tik „**m o k y k i t e**“.

Tas metodas, kaip kalba Paulius Bourge remiasi giliausia žmogaus psichologija: „Tikra propagandos priemonė - kalba j s - nėra nei mokslas, nei protavimas, bet susidūrimas vienos sielos su kita“. Del to tai Kristus taip akcentuoja „**E u n t e s d o c e t e**“.

Ir pats tai tobulai išpildė Nors Kristus mokino Bažnyčiose, tačiau nelaukė, kad pas Jį ateis, bet pats ėjo į žmones ir būdavo miniose; visur Jis galima buvo sutikti: rinkose, gatvėse, kelionėse, viešuose keliuose, sausažemy ir jūrose, soduose ir rūmuose, pas turtingus ir vargšus — o liaudis dienų dienomis skverbdavosi prie Jo. Kiekvienas prie Jo galėjo lengvai prieiti. Mokydavo tukstančius žmonių, savo išmintimi užgėdindavo teisių žinovus ir nesigėdino širdingai kalbėtis su nusidėjėle samariete ir skelbti jai Dangaus karalijos paslapčių. Visas buvo žmonių reikalams atsidavęs, net ir maldos metu jais rūpinosi. Vadinasi, žmonių nevengė, atvirkščiai **taip arti su jais gyveno**, kad pariziejai net piktindavosi tuomi, vadindami Jį už tai girtuoklių ir nusidėjėlių prieteliu. Iš visos tad Kristaus darbuotės matosi, kad Jis darbais ir santykiais su žmonija buvo apėmęs visas visuomenės darbo šakas.

Kristus laimėjo pasaulį ir lig šiolei dar laimi sielas ne tiek antruoju būdu — „**m o k y k i t**“ kiek pirmuoju — „**E i k i t**“.

O kas yra visuomeninis darbas? Nieko daugiau, kaip tik išpildymas išmintingiausio ir pasekmingiausio Kristaus visokio kūrimo darbo metodo: — „**Euntes docete**“.

Del to Kristaus teikiamų metodų prisisavino mūsų priešininkai ir užėmė visas katalikų apleistas vietas.

* * *

Eikime tad asmeniškai taip kunigai, taip lygiai ir visi pasauliečiai į visus Lietuvos luomus, o ypatingai į

liaudį, darbininkus, amatininkus, smulkius pirklius ir ūkininkus, eikime pas apleistąją moterį, į jaunimą, ypatin-
gai gi į jaunimą už mokyklos sienų tebesantį, už univer-
sitų sienų, pas vaikus. Eikime ir dirbkime jų tarpe kartu
su jais mokindami ir organizuodami sulyg Kristaus tie-
sos principo ir mokslo.

„Eikime, tariant vieno rašytojo žodžiais¹⁾, pasaulin
su idealu sieloje, eikime su pasitikėjimu, kad tam idealui
daug ką galime nuveikti.

Eikime, kaip saulės spindulys eina žemėn, kad visa,
kas joje yra pažadinti prie gyvenimo, eikime gyvenimo
sukurin su visais savo galių turtais, su dorine galybe,
eikime su tikėjimu ir linksmybe, nes graži jaunumu tavo
pasiuntinybė.

Eikime gyveniman su blizgančiu sveiku optimizmo
skydu: jis tinka jaunajam amžiui.

Ziūrėkime į tą skydą: telkia jis savy ir atmuša
visų saulės spindulių, pilnų prižadų ir vilties, be to dar
geriausia vaizdina išmintį, stiprumą, ištvermę, be kurių
optimizmas būtų pašėlimas.

Optimizmas nėra neprityrusiojo naivumas — jis yra
subrendusio tvirto asmens įsitikinimas, kuris mato visas
kliūtis, bet žino, kad ištvermė visas kliūtis prašalina. Jis
turi tą ypatybę, kad net tarp blogybių kalno gera išžiū-
ri ir moka tą gerą gerui naudoti, visa, ką turi aplink,
įkinkyti į idealo tarnybą.

Su tokiu tad galingu optimizmu stokime į darbą ir
ženkime gyveniman.

Eikime į jį su meile. Be jos nieko negalima pada-
ryti. Eikim su žmonių ir idealo meile. Stebėtinai vai-
singa yra taip pagimdyta meilė. Kas myli žmones ir
idealą, tas traukte sutraukia žmonių prie savo idealo, tas
žmonėms dalina idealą, tas yra tarpininkas tarp žmonių
ir idealo, tas nedrys ilsėtis kol ištisų minių neįkinkys į
idealą jungą.

Eikim tad su meile į žmones. Meilė tai didž ausi
jėga, tai pasaulio galybė, tai stiprybė, pakelianti didžiau-
sių sunkumų, tai žmonijos civilizatorius, tai visų ge-
riausias pėdagogas. Meilus elgimasis pavergia girios žvėris,
gerumas didžiausius piktadarius atgimdo ramiais avinėliais.
Prieš aštrų žodį žmogus piesta šoka, nuo meilės gi žodžio
it vaškas tirpsta. Meilė yra taipgi galingas ginklas
kovoje su piktybėmis, tirpina atkaklumą, švelnina užsi-

¹⁾ G. Taučius. Ideals ir Jaunuomenė.

spyrimą, gėstančią kibirkštėlę į ugnį paverčia. Labai nusidirba tas, kurs darbuojasi be meilės, meilė gi vienu žygiu dideles kovas laimi.

Tik ten yra gyvenimo, kame meilė klesti, ten plėtojimasis, pažanga... Kame gi nėra meilės — ten pluta, forma, šablonas, apmirimas...

Eikime į žmones šildytų juos savo širdies karštumu, remtų savo peties jėga, šviestų savo proto šviesa, eikim neštų jiems atgimimo savo sielos jaunysta. Tačiau atsiminkim — ir tai bus mūsų gyvenimo kelionės geriausias stiprintojas — jog tiesa, gėris ir grožis visuomet laimi pasaulį kovą. Laimingas, kurs paskutiniame susirėmime su piktybe, melu, biauromu stovės idealo pusėje.

Eikime tad su meile dirbtų dėl idealo eikime į žadintų žmonių sielose, eikime mažintų jų vargus. Eikime gyveniman idealų kelių skintų. Eikime naikintų tamsybes ir stiprintų gerovę.

Tik tuomet atgims mūsų tėvynė. Tik tuomet visiškai išgydys me karo padarytas mums žaizdas. Tuomet savo nepriklausomą valtybę pastatysim tvirtais pagrindais. Tuomet kiekvienas lietuvis ras sau savo Tėvynėje tinkamos vietos, užteks kiekvienam savo gimtajam krašte duonos ligi soties ir nereikės bastytis po visus pasaulio kraštus, bet čia pas save ir savųjų tarpe pastatysim didingų, erdvių ir jaukių, pagrinduose nepajudinamų ekonomio, tikybinio, tautinio ir visuomeninio gyvenimo rūmų, ir Lietuvoje pražydės kultūra, gerovė, tvarka ir laimė.

Tad visuomenės darbo, bet darbo tikrais, išmintingais ir kuriančiais metodais reikalauja iš kiekvieno lietuvio kataliko Dievo valia, Katalikų Bažnyčia ir tėvynė Lietuva ¹⁾.

R A Š T A I.

„Aušrinė“. Socialistinės moksleivijos laikraštis. VII metai 1 №. Laikraštis, įvardytas „Aušrinė“, jau senai mūsų Draugams žinomas. Žinoma ir jo pakraipa. Užtat ir nebūtų reikalo apie jį „Ateity“ nė kalbėti, jei ne staigi metamorfoza, kurios net patys aušrininkų patri-

Naudojasi įvairiais to klausimo žinovų raštais, daugiausia M. Kusnowitsch'o S. J.

archai nesitikėjo. Naujai pasirodžiusi „Aušrinė“ nepaskelbia, kaip reikiant, aiškiai suformuluotos savo darbuotės programos, tačiau iš pasivadinimo socialistine ir iš pačios įtalpos aiškėja jos siekiai skiepyti ir skiepyti jaunuoliams socialistinės dvasios ir bjauriausios neapykantos viso to, kas nesocialistams šventa ir net pačių asmenų, kurie laikosi priešingų „Aušrinės“ nusistatymams obalsių. Be socializmo ir neapykantos daugiau nieko čia nerasi, nebent tikrai begales šiurkštumų, rūsų nihilizmo, chamizmo, aziatizmo... To viso ik valiai. Naujoji „Aušrinė“ savąją auklėtoją 1910 — 1911 metų „Aušrinę“ toli toli užpakaly paliko. Nestebėtina, kad jos nebepažysta net vyriausis aušrininkų vadas Rūsiose Balys Sruoga, kurs, „sudešinėjęs“; dar mėgino sulaikyti šuoliais bolševizman žengiančią „pažangiąją“ moksleiviją. Deja, jo jėgos pasirodė jau permenkos... Ir štai, kaip jis duoda aušrininkams tėviškų pabarimų šių metų „Lietuvos“ 5 №: „Pasirodė „Aušrinės“, „socialistinės moksleivijos laikraščio“ 1 Nr. Visų pirmą pačioj pradžioj pažymėta neteisybė — VII metai, tuo tarpu kai toks „socialistinis“ jis yra tikrai pirmi metai ir su senosios „Aušrinės“ tradicijomis ir pasaulėžiūra sutraukė visus ryšius ir nugrimzdo į kairiųjų eserų programos ratą. Tiesa, ir seniau jau buvo daryta pastangų „Aušrinę“ „socializuot“, bet energingai pasipriešinus seniesiems aušrininkams, tos pastangos vėjais nuėjo, bet dabar „Aušrinė“ pasirodo jau esanti „socializuota“. Tuomet jau, 1917 metais, išizvelgdamas į aušrininkų ideologiją, aš rašiau „Aušrinėje“, kad jaunuomenė yra pasenėjusi ir surūsėjusi. rūsų civilizacijos nuodų nihilizmo prisisunkusi. Tuo pačiu apibūdinimu galima pasitikti ir dabartinę „Aušrinę“ (mūsų pabr. Red.), kuri yra rūsų nihilizmo mylimiausias vaikas. „Aušrinė“ Moksleivių organas, reiškia, jaunimo, kuris nori augti, kuris nori tobulinti, kuris nori siekti naujų dvasios kelių, kurti savo individybę, grūdyti gyvenimo valią. Bet, deja, viso to nėra. Jaunimas iš vaizdino, kad jis atėjęs į pasaulį, visa tatai jau turi, kad beliekanti viena pareiga — sekti rūsų laikraščio „Gazeta - Kopeika“ pavyzdžio ir be jokių ceremonijų kolytis. „Aušrinės“ redakcija savo vedamajame straipsny rašo: „Šiais laikais juodieji reakcijos gaivalai nesnaudžia. Jie stengias į kiekvieną sielą o ypatingai į jaunuomenės sielą, įleisti savo piktus nagus ir Lietuvos visuomeninį gyvenimą atkreipti į savo pusę. Jų noras, kvailinant liaudį, tiesiog kelia į tamsų savo viešpatavimą. Jie šitą daro naudodamies Vokiečių imperialistų valdžios prirengtąja dirva... Mūsų pareiga — skleisti laisvosios socialistinės min-

ties idejas... Del to turim ne tik lavintis savo pasaulėžiūroj, bet ir įeidami į liaudį, į jaunimą, žadint juos ir aiškind jų reikalus, nušvietus šiandieninio visuomenės gyvenimo davinius... Spieskimės į vieną tvirtą socialistinę šeimyną". Taip tatai jaunimas savo jaunas darbo dienas pradeda socialistine skolas. Naivu būtų manyti, kad jų vadinamoji pasaulėžiūra, ištikrųjų yra pasaulėžiūra. Žmonės, kol įgyja savo pasaulėžiūrą, daug gyvena, daug kovoja, daug mąsto ir tik po to gali savo mintis koku nors būdu susisteminti. O dabartiniai „aušrininkai“ mano, kad jie jau dabar savo pasaulėžiūrą turi, kad jiems „pasaulėžiūroj“ lavintis yra permaža, ir jų tikslas „pasiremiant savo pasaulėžiūra“ eiti į minias agituoti ir „visuomenės davinius aiškinti“. Socializmo jokia kritika neįmanoma, negeistina ir neleistina“. Tiek tuomi tarpu Balys Sruoga maždaug ramiai kalba apie „Aušrinės“ idealus. Toliaus jis įsikarščiuoja ir pilna žodžio prasme barasi: „Jaunimas — sako jis — jems patiems nesuprantamą obalsį pasikabino, kaip rabinas dešimt įsakymų ant kaktos ir eina užsimerkęs patsai nežinodamas kur. Beje — į sodžių — agituoti. Tarytum sodžius tokio dvasios peno laukia. Tarytum sodžius dar permažai „partinės literatūros“ lapeliais užverstas. Tarytum jei sodžių išversti proklamacijų vežimą, tai žmonės paliks sąmoningesni ir savo reikalus supras geriau. Pirmą negu tasai jaunimas eis į sodžių agituoti, aš noriu jo pasiklausti: ar jis turi teisės nesukūręs savy žmogaus didybės, eiti į sodžių ir „aiškinti“ tai, kas jam pačiam labai yra neaišku, ką jis iš dešimtų lūpų girdėjęs tėra, ko jisai savo sieloj nepergyveno, savo valia nenustatė (? Red.)? Ar jaunimas, laikydamasis rūsų nihilistinės studentijos „principo“ — „nuo tų durų lygtų durų“ — ar gali ramia sąžine imti tas išdavas, kurių jo ta agitacija gali turėti sodžių? — Pagaliau: ar jaunimas bent kartą gerai pagalvojo apie tai? Jeigu šita visa būtų galima ir paaiškinti, tai joku būdu negalima paaiškinti kitos mūsų rūšies žymės. Rusas joku būdu neįtikės, kad jo idėjos priešininkas būtų nepapirktas, kad ką darytų įsitikinimu ir jo supratimu aukštos idėjos vedamas. „Aušrininkai“ būdami nihilizmo ištikimi sūnūs į savo idėjos priešininkus žiūri lygiai taip pat. Straipsny „Socialistinė moksleivija ir jos pareigos“ rašo: „Jie pamatė, kad tas šventumas ir neliečiamybė, kuriais tiek amžių kalte kalė galvas turtininkai išnaudotojai ir visokio plauko pasamdyti jų bernai su įvairių tikybų kunigais prysaky... Jie (darbo žmonės) buvo ir yra daugiausia slopinami klerikalijos, to buržuazijos padaro ir berno. Šitie stengės ir tebesistengia visokiais būdais ir grasinimais pragaru

įbaugint darbo žmones. Jų tikslas — prisirišt darbo žmogų prie savo skvernų. ...Sėkmingiau varyti savo darbui, jie suorganizavo klerikalinę moksleiviją. Šiosios padedami jie visokiais būdais stengias sugrobt po savo juodaskvernišku sparnu visą kaimo ir miesto jaunuomenę... Kas privalo pastoti kelią tiem vilkam avių kailio? Socialistinė, susipratęs jaunuomenė! Jos šventa pareiga pastoti kelią visokio plauko juodvarniams. Jos uždavinys — parodyti tikrąjį niekšų veidą“. Užcitavęs tuos „Aušrinės“ žodžius Balys Sruoga pastebi: „Ne, tai rašo ne Z. Aleksa - Angarietis „Komuniste“ — tai rašo jaunimas savo organe, jaunimas, kuris „gyvenimo prieky bėgdamas“ taip toli nuėjo, kad straipsny „Krikščionybė, demokratizmas, socializmas“... pareiškia, „tikras šių laikų socialistas jau nepretenduoja būti demokratas“!.. — Ir visą „Aušrinės“ medžiagą parinkta tokia, kad joje nieku būdu nebūtų paliesta žmogaus vidaus didybė. Nė viename straipsny visai nesidomima nei moralinio gyvenimo kriteriju, nei moraline vertybe. Visa, kas programinio socializmo sienas pralenkia — visai tatau „Aušrinės“ jaunuomenei svetima, o gal, teisingiau, nepasiekiamą... Nepasakyčiau, kad mūsų jaunuomenė daug vilties duotų“ — baigia Balys Sruoga.

Taip Balys Sruoga charakterizuoja „naujuosius“ aušrininkus. Ir mes su jo mintimis visai sutinkame. Katalikiškoji moksleivija dar prieš dešimtį metų gerai numanė, kur ją gali nuvesti „Aušrinė“ su savuoju nekieno nenormuojamu individualizmu ir subjektivizmu, kurį kadais pats Balys Sruoga, pasislėpęs po Markizo Tigrui Nerkonori slapyvardžiu socialistų liaudininkų laikraštį „Naujoji Lietuva“ atsidėjęs piršo.

Varpas. Politikos, mokslo ir kultūros mėnesinis laikraštis. 1 Nr. Eina nuo 1889 m. Kuomet „Varpas“ pabaigoj pernykščių metų buvo daugely mūsų laikraščių reklamuojamas, visi tikėjosi, kad jis galingai sugaus, juoba kad buvo girdėti jį būsiant prūsienio „Varpo“ ipėdinį. Tačiau, kaipgi apšivylė skaitytojai, kuomet pamatė, kad socialistai liaudininkai demokratai vietoj galingo „Varpo“ pakišo jiems praščiausią apkultą „Liet. U-ko.“ skambaliuką. Dažnai menką išviršinę laikraščio išvaidą pataiso rimtas ir įvairus turinys. Deja, to „Varpe“ nerandame. Visų jo straipsnių galidomiau si ir laikraščio įvardymui daugiau atitinka tai Griniaus „Pirmieji „Varpo“ metai“, M. Šleževičiaus „Lietuvos valstybinė padėtis ir mūsų užsienių politika“ ir A. Rimkos. „Žemės reforma Lietuvoje, ir stambiojo (dvarų) ž. ūkio našumas bei pelnin-gumas“. Tačiau ir jie „Varpą“ nedaug aukščiau „Lietuvos

Ūkininko“ teiškėlia. Užtat pirmųjų valstybės kūrybos metų apžvalga, ir „Lietuvos Mokyklos“ kritika tiek nerimtos ir tendencingos, kad jos daugiau tikėtų „Lietuvos Ūkininkui“ ir „Darbui“, o ne mėnesiniam laikraščiui, kurs dedasi rimtu. Atrodo lyg „Varpas“ būtų vienas etapų „Aušrinės“ keliais.

Veja. Literatūros, meno ir kultūros laikraštis. 1 Nr. Eina kartą per dvi savaiti. Ką interesuoja menas ir literatūra, tas žino, kaip mielai pasitinkama kiekvienas tom srytim skiriamas laikraštis. Tokiuo laikraščiu yra „Veja“. Jos leidėjai, matyt, mėgsta harmoningumą: dailiai išviršiniai išvaizdai atsako gan meilus turinys. Žinoma yra ir „Vejoje“ trukumų. Bet kas gi jų išvengia pirmuosius žingsnius žengdamas. Visgi griežtai savo nuomone apie „Veją“ dar nesiimame sakyti: dar peranksti. Palauksime kol dar vienas kitas sąsiuvinis pasirodys. Tuomet, tikimės, bus progos apie „Veją“ plačiau ir nuodugniau pakalbėti.

IŠ MOKSLEIVIŲ GYVENIMO.

Mariampolės Ateitininkai. Mariampolės gimnazijoje mokslas prasidėjo ir jau eina visu smarkumu. Gyvenimas kol kas apmiręs nei darbo, nei kovos moksleivių tarpe nesimato. Ką parodys ateitis-žiūrėsime. Ar šis metas praplauks ramiai, ar vėl kaip pernai, sujudės ir... nutruks, kad vėl išnaujo kurti.

At-kai tik pradeda eiti darban. Numatyti, ar di. bs, ar tinges sunku. Žymėtina, kad apatija ir čia skverbiasi draugų ir draugių tarpan. Ar pasipurtys, kad ją nuvijus šalin — ateitis parodys. Kiek matyti iš visako, at-kai bręsta prie sekcijų, kurios, tinkamai pastačius daug gero duotų. Būtų ir vadų moksleivių tarpe ir darbas galėtų gerai eiti.

Šiais metais manoma ar įsikūrė šios sekcijos: Visuomenininkų (sociologų), Politiniai-Visuomeninė, Dailininkų, Dramos, Literatūros, Filosofijos ir žaidimų. Jeigu pasistengtų sekcijos tinkamai dirbti, at-kų lavinimasis kiltų visais žvilgsniais. Daugeliui darbščių narių išėjus kareivijon (4, 5, 6, 7, 8 klasių daugumas draugų sausio mėnesy pr. m. išvažiavo kareivijon ir yra dabar karininkais, daugiausia fronte) ir nors tik maža dalelė gryžo gimnazijon, visgi manau bus likusių dirbta sulyg išgalių ir labiaus pažinę save, likusieji draugai griebsis kilnaus darbo. Buvusiame rugs. 6 dieną susirinkime nutarė ra-

šyti „Ateities“ Redakcijai laišką dėl organo ir C. Tarybai dėl konferencijos. Kadangi Centrinė Taryba su kuopa neturi jokių ryšių, todėl nežinia ar ji mano ką nors ir kada šaukti konferenciją. Aplanai C. Taryba nesistengia net į jai rašytus pareiškimus atsakyti. Gal ji yra virš visko ir... darbo?

Kol kas at-kų lavinimosi darbas daugiausiai eina ruošiant paskaitų. Jų šimet buvo gan daug ir dar bus visa eilė. Tai darbas mūsų veteranų. Nesant knygų lavinimosi darbas kitaip būtų apverktiname padėjime. Sekcijų darbuotė remiama griežta disciplina. Tas yra Politiniai Visuomeninėje sekcijoje, tas yra Dramos sekcijoje ir net kuopelėse. Pažymėtina, kad at-kų kuopelė susitvėrė ir Realėje Gimnazijoje, kame ligi šiol nebuvo. Ten mat puikiai ir gan „pedagogiškai“ veja iš moksleivių „klerikalizmo“ dvasią, o ji anot Realės gimnazijos pedagogų yra tikyba. Taigi ją ir veja. Net tikybos pamokos išmesta. (Plačiau apie ją gal drangai realistai parašys).

Pažymėsiu, kad anomalijų mūsų tarpe yra, kurios reikalingos greito prašalinimo.

Apie jas būtų gera kalbėti skyrium.

Broliukas.

Skuodo „Ateitininkų“ kuopelės darbuotė. „Ateitininkų“ kuopelė Skuode tapo įkurta pr. m. vasario 27 d. Susirinkimai buvo daromi kas savaitė. Ligi šiol narių buvo 35. Kuopos nariai uoliai lankė susirinkimus. Susirinkimai būdavo gan įdomūs: deklamuodavo, referatų skaitydavo pasiginčydavo dėl įvairių dalykėlių ir t. t. Susirinkimuos dalyvau-davo ir narių patarėjų. Apskritai Skuodo at-kų kuopa gyvuoja gan gerai. Turi savo knygyną iš 130 knygų, kurio-mis labai uoliai naudojasi. Ypač labai sudomindavo visus įvairūs referatai, prirengiami pačių narių. Referatų rašyme ypač pasižymėjo narys M. Budraitė. Nesenai tesusikūrė mūsų „Ateitininkų“ kuopa, bet pastebėta daug naudos: prasilavino deklamuoti, daugelis pamėgo referatų rašinėti. Pažymėtina, kad per vasaros atostogas, beveik kiekvienas narys pasiskyrė sau temą, kuria žadėjo ką nors parašyt.

Malonu ir linksma taip bendrai lavintis ir šviestis. Tačiau mūsų „Ateitininkų“ kuopelė pergyveno ir liūdnų valandėlių. Pradžioje kovo m. amžinai atsisveikino su mūsų kuopele uolus ir ištikimas narys Petronelė Skurdauskaitė. Visa mūsų kuopelė yra tarusi jai amžiną atilsį! Bet mes, draugai, d-gės per daug nenuliūskim tik stropiai tęskime pradėtąjį darbą toliau.

Draugai ir d-gės moksleiviai, norėdami išsilavinti išsibulinti savo jaunus protus ir susdaryti tobulesnės pasaulėžiūros, kurkime „ateitininkų“ kuopelių ir palaikykim jau esančias. Vienas žmogus ką-gi gali nudurbti? Labai menkai. Bet draugėj — labai daug. Tad petys į petį! ranka į ranką į bendrąjį darbą! Juk ateitis nuo mūsų pareina!.

Ateitininkas.

Mariampolė. Valstybinės gimnazijos. Pernai buvusios „Žiburio“ gimnazijos šymet virto Valstybinėmis Bernaičių ir Mergaičių gimnazijomis.

Siedvi gimnaziji, nors naudojasi vienu ir tuomi pačiu mokytojų personalu, vienais namais, vienas bendras abiem gimnazijom direktorius, ta pati tvarka, bet skaitomos skirtingomis, nes klasės nėra mišrios!

Gimnazijose mokslas eina visu smarkumu ir pastatytas gal geriau už kitų Lietuvos gimnazijų. Tiesa, yra mokytojų jaunu studentų, bet užtat jie moko jaunesnes klases, vyresnėse klasėse moko mokytojai specialistai.

Vidujė gimnazijos tvarka gan simpatinga ir, pasakyčiau, pedagoginga. Nors žinoma, neperšokus per griovį negalima sakyti op. Pagyvensim pamatysim. Mat šymet mūsų pedagogai nepradeda rodyti savo „ėvyškos rankos“, nespaudžia vien delto, kad gali spausti, kaip kad buvo pradėję pernai, vadovaujant socialistams, laisvės „kovotojams“. Gal todėl šių gimnazijų moksleivių tarpan ir nėra išibrovęs juodas užkulisinis gyvenimas, bet kas yra blogo — yra viršuje! Todėl tuos blogumus galima nužiūrėti ir taisyti.

Čia vėl neverda gyvenimas panašiai Bulotos Realės gyvenimui, kame viskas jau tikrai „pirmieviškai“. (Gal vėliaus teks smulkiau ir apie šią gimnaziją parašyti. Ypatinga gimnazija). Tam tikrais laiko tarpais ruošiami gimnazijos vakarėliai moksleiviams pasilinksminčiai. Tiesa, per juos apsireiškia moksleivių tarpe daug „berniškumo“, užtat pedagogai turėtų į tai atkreipti akį.

Moksleiviai, kaip ir visur, pasidalinę srovėmis, kurios ligi šiol gan ramiai gyvena, tarsi jų nebūtų. Šiose gimnazijose, ypač vyresnėse klasėse, dauguma yr dirbštesni at-kai. Todėl jie ir laiko moksleivių tarpe vadovaujamą rolę.

Plačiau dėl gimnazijų ir moksleivių charakteristikos, tikiuos, teks pakalbėti, kuomet viskas bus aišku, viskas nusistatys.

Spalių m. 15 d. susikūrė tėvų Komitetas. Reikia tikėtis, kad jis įneš šį tą naujo į gimnazijos tvarką.

Dar pridėsiu statistikos žinių.

Bernaičių gimnazija. I klasė — 27, II a — 38; II b — 35; III a — 36; III b — 36; IV a — 29; IV b — 30; V — 34; VI — 20; VII — 12; VIII — 6; Viso — 302. I VIII dar laukiama kaikurių draugų grįžtant iš kareivijos.

Mergaičių gimnazija: I kl. — 20; II — 52; III — 44; IV — 33; V — 21; VI — 20; VII — 21; VIII — 13; Viso — 224. Abiejose gimnazijose visi lietuviai.

V.

Berlino lietuvių studentų gyvenimas.

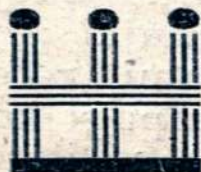
Berline yra susispietęs gražus lietuvių studentų būrelis: dalis iš Didžiosios Lietuvos dalis iš Mažosios — viso apie 15 žmonių. Studentų tarpe yra ir ateitininkų. Studentai visi susibūrę į Berlino lietuvių studentų draugiją, kuri kas savaitę daro narių susirinkimų su referatais. Draugija jungia ir suartina Mažosios ir Didžiosios Lietuvos moksleivius.

Mokyklas lanko įvairias. Aukštoje Prekybos mokykloje yra du, Aukštoje žemės Ūkio vienas, juridiniame universiteto fakultete — vienas, valstybinių mokslų fakultete — du, medicinos — du. Likusieji draugai — es dar nėra priimti ir rengiasi, mokydami vokiečių kalbos. Be to dar Berlino apylinkėse yra vienas kitas lietuvis aukštosiose mokyklose.

Kaikurie jau baigia. Šimet rengiasi kvotimus laikyti stud. P. Grajauskas Aukštojoje Prekybos Mokykloje ir p. Gižas — su daktaro laipsniu juridinį fakultetą. Šventadieniais kai kada susirenka didesnis būrelis pas vieną kitą draugą rūpimais dalykais pasiginčyti, žiniomis iš Lietuvos pasidalinti.

Reikia tikėtis, kad santykiams dabar su vokiečiais gerėjant naujam semestrai dar daugiau draugų atvažiuos.

P.

Sveikinimas.

Lietuvos Kariuomenė!

Tau, kurios eilėse stovi ir mūsų kilniausių narių, Ateitininkų metinė konferencija siunčia širdingiausių linkežimų.

At-kų konferencijos Prezidijumas.

Kaunas XII. 30. 1910 m.

||||| ||||| |||||

P r a n e š i m a s.

Pranešama visoms ateitininkų kuopoms, kad jos, su-
lig Ateitininkų Centro Tarybos nutarimo, privalo:

1. Kiekvieną mėnesį duoti pilną savo darbuotės apyskaitą.
2. Tuojaus prisiųsti kuopose skaitytus ir jau kuopoms nebereikalingus referatus;
3. tuojaus prisiųsti išleistus rankraštėlius;
4. tuojaus prisiųsti Centro Tarybos Iždan 10% visų pajamų, kurios gautos iki paskutinei metinei konferencijai;
5. kuogreičiausia prisiųsti esančių knygyne knygų sąrašą;
6. visa siųsti ir visais reikalais kreiptis šiuo antrašu: Kaunas Ožėškienės g-vė № 12. Ateitininkų Centro Taryba.
7. Tolimesniu laiku taipogi siuntinėti atliekamus referatus ir rankraštėlius tuoj jiems išėjus taip pat duoti žinių apie naujai įgytas knygas;
8. pranešti pageidaujamų referatų temas, kurie norimi gauti iš Centro, taipogi kokie referatai norima rašyti pačios kuopos narių ir ar jiems reikalinga medžiagos.

Ateitininkų Centro Taryba.

≡ ≡

Jau galima gauti „Darbo žmonių Kalendorius“

1920 metams.

Turi apie 120 puslapių spaudos, su paveiks-
lais. Kaina nedidelė — 3 auks.

Perkantiems duodama nuošimtis.

Kalendorinje ras skaitytojas visa, kas reikia
žinoti kiekvienam šių laikų piliečiui. Be bendrų
politikos ir visuomenės straipsnių, daug tilpo reika-
lingų žinių ir darbininkams žinių.

„Darbo žmonių kalendorius“ bus kiekvienam
darbo žmogui-ūkininkui ir darbininkui tikras drau-
gas ir keliarodys.

Su užsakymais reikia kreiptis šiuo adresu:
Kaunas, Ožėškienės g. № 3 Spaudos sekcijai.

Ateitininkai, skaitykite ir platinkite „Laisvę“!

Nuo Naujų 1920 Metų „Laisvė“ eina kasdien
išskyrus šventadienius.

Todel kiekvienas kurs sekąs politikos, visuomenės
ir pasaulio gyvenimą te užsisako ir teplatina

„Laisvė“

„Laisvė“ gina darbo žmonių — ūkininkų ir darbininkų
reikalus ir siekia prie tikrosios Lietuvos nepriklausomo-
mybės ir laisvės.

„Laisvė“ suteikia tikriausių žinių ir aiškiausiai nušvie-
čia Lietuvos reikalus.

„Laisvė“ grindžiama krikščionybės ir demokratybės
obalsiais.

„Laisvės“ Redakcijos adresas:

Kaunas, Ožėškienės g., Nr. 3.

„Laisvės“ Kaina: 1 mėn. 8 auks., atskiras n-ris 40 skat.

JAU METAS IŠSIRAŠYTI 1920-iems METAMS
MĖNESINIS MOKSLEIVIŲ LAIKRAŠTIS

ATEITIS

ATEITIS tai mūsų katalikiškosios moksleivijos organas. Tad tenebūna nei vieno moksleivio ir šiaip jau inteligento kataliko, kurs Ateities neturėtų.

ATEITIS duoda įvairių mokslo šakų straipsnių: tikybos, filosofijos, dailės, istorijos, kalbos ir k. ATEITIS itin seka moksleivių gyvenimą, rūpindamosi jų dvasios ir kūno reikalais ir stengdamosi atšviesi visą moksleivių gyvenimą — jų vargus, nelaimes, tobūlybes, ydas. Tuo tikslu.

ATEITIS deda savo skiltyse mūsų jaunųjų ir kartkartėmis vyresniųjų rašytojų raštų ir duoda atsakų į Draugų-ių užklausimus.

Turėdami vilties, kad ir šiuo sunkiu spaudos metu visuomenė mus remis, kaip rėmusi, drąsiai varom savo darbą. Tačiau prašome nepamiršti, kad

**ATEITIS REIKALINGA DIDELĖS VISUOMENĖS
PARAMOS.**

ATEITIES kaina moksleiviams metams 20 auks., pusmečiui 10 auks., 3 mėnesiams 5 auks., atskiras sąsiuvinis imant ateitininkų organizacijose 2 auks., kitur 3 auks.

Kitiems skaitytojams kaina metams 30 auks., pusei metų 15 auks., 3 mėnesiams 8 auks., atskiras sąsiuvinis 3 auks.

Amerikoje kaina metams 2 dol.

Ateities adresas:

Kaunas, Ožėškienės g. № 12 Ateičiai.